

ZIELONA GÓRA

**Sprawozdanie z realizacji
Programu polityki senioralnej
w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023
za 2022 r.**

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

Spis treści

I. WSTĘP	4
II. REALIZACJA PROGRAMU	5
1. Realizacja celu operacyjnego – Wspieranie Seniorów wymagających częściowej pomocy w codziennym funkcjonowaniu.	5
2. Realizacja celu operacyjnego – Wspieranie Seniorów wymagających całodobowej opieki.	8
3. Realizacja celu operacyjnego – Aktywizacja społeczna i zawodowa seniorów.	8
4. Realizacja celu operacyjnego – Wspieranie kadr zajmujących się pomocą osobom starszym.	15
5. Realizacja celu operacyjnego - Wspieranie opiekunów osób starszych.	16
6. Realizacja celu operacyjnego – Integracja Seniorów ze środowiskiem dzieci i młodzieży.	18
7. Realizacja celu operacyjnego – Diagnoza społeczna zielonogórskich Seniorów.	20
III. PODSUMOWANIE.....	21
IV. WYKAZ JEDNOSTEK, DO KTÓRYCH WYSTĄPIONO O INFORMACJĘ	22
V. WYKAZ JEDNOSTEK, KTÓRE UDZIELIŁY ODPOWIEDZI	23

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

I. WSTĘP

Program polityki senioralnej w Mieście Zielona Góra na lata 2019–2023 został przyjęty uchwałą nr IV.78.2019 Rady Miasta z 29 stycznia 2019 r. i określa najważniejsze kierunki polityki społecznej Miasta Zielona Góra na lata 2019-2023 w obszarze wsparcia osób starszych.

Adresatami Programu są Seniorzy z Miasta Zielona Góra, którzy ukończyli 60 rok życia. Głównym celem Programu jest podniesienie oraz poprawa jakości życia starszych mieszkańców, poprzez zapewnienie dostępu do odpowiednich form wsparcia. Realizacja zaplanowanych działań i projektów w ramach Programu ma na celu:

- wspieranie Seniorów wymagających częściowej pomocy w codziennym funkcjonowaniu,
- wspieranie Seniorów wymagających opieki całodobowej,
- aktywizację społeczną i zawodową Seniorów,
- wspieranie kadr zajmujących się pomocą osobom starszym,
- wspieranie opiekunów osób starszych,
- integrację Seniorów ze środowiskiem dzieci i młodzieży,
- diagnozę społeczną zielonogórskich Seniorów.

W sprawozdaniu zostały przedstawione działania podjęte na rzecz osób starszych w 2022 roku przez Miasto Zielona Góra, jednostki organizacyjne Miasta, organizacje pozarządowe i inne podmioty działające w obszarze wsparcia osób starszych.

Sprawozdanie zostało opracowane na podstawie danych własnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze oraz informacji przekazanych przez realizatorów i partnerów z terenu Miasta Zielona Góra wskazanych w Programie.

II. REALIZACJA PROGRAMU

Poniższa część sprawozdania stanowi opis realizacji Programu według celów operacyjnych i wyznaczonych w ramach tych celów zadań.

1. Realizacja celu operacyjnego – Wspieranie Seniorów wymagających częściowej pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

Jednostką Miasta Zielona Góra wspierającą Seniorów w codziennym funkcjonowaniu jest Centrum Usług Opiekuńczych (CUO) w Zielonej Górze. W 2022 roku usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczone były 272 osobom w 249 gospodarstwach domowych. Usługami objęto 83 nowych podopiecznych. Średnio 10 osób miesięcznie korzystało z usług opiekuńczych w dni wolne od pracy (soboty, niedziele, dni świąteczne). Na koniec 2022 roku liczba osób oczekujących na świadczenie usług opiekuńczych wyniosła 49 osób.

W 2022 roku pracownicy CUO wypracowali w domach podopiecznych 83 456,5 godziny efektywnej opieki. Jedna opiekunka sprawowała opiekę średnio nad 6 podopiecznymi dziennie. Ponadto 54 Seniorów zostało objętych wsparciem CUO w zakresie dostarczania posiłków do domu.

Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania objął 9 osób. Wypracowano 296 osobogodzin. Działanie było realizowane w ramach projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

W 2022 roku Miasto Zielona Góra kolejny raz przystąpiło do rządowego Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”. Celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako ogólnodostępnego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością i ograniczenie skutków niepełnosprawności przy wykonywaniu codziennych czynności oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu. Program służył również wsparciu osób z niepełnosprawnością w podejmowaniu aktywności społecznej. Beneficjentami usługi były osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Bezpośrednimi realizatorami Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” na terenie Zielonej Góry były jednostki miejskie: Centrum Usług Opiekuńczych i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a także: Spółdzielnia Socjalna Grupa „Alivio”, Spółdzielnia Socjalna „Alternatywy”, Spółdzielnia Socjalna „Zakład Aktywności Zawodowej” i Spółdzielnia Socjalna „Zielone Oko”.

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

W 2022 roku z tej formy wsparcia skorzystały 173 osoby powyżej 60 roku życia. Wydatkowano środki finansowe w wysokości 4 181 504,02 zł.

Miasto Zielona Góra przystąpiło także do rządowego Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Była to kontynuacja rządowego Programu „Wspieraj Seniora” realizowanego w latach poprzednich.

Celem Programu było zapewnienie usługi wsparcia osobom w wieku 65 lat i więcej. Beneficjentami Programu byli Seniorzy, którzy ze względu na stan zdrowia mieli problemy z samodzielnym funkcjonowaniem - osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

W ramach Modułu I dostarczano Seniorom zakupy obejmujące artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki ochrony osobistej. Koszty zakupów były pokrywane przez Seniorów. Pomagano również w umawianiu wizyt lekarskich. Realizatorami Programu byli wolontariusze oraz pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze. Łącznie wsparciem zostało objętych 189 osób powyżej 65 roku życia. Wydatkowano środki finansowe w wysokości 277 634,76 zł.

W ramach Modułu II przekazano Seniorom bezpłatnie opaski bezpieczeństwa – Teleopaski wyposażone w następujące funkcje: przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, komunikacja z centrum obsługi i opiekunami, monitorowanie podstawowych czynności życiowych. Miasto Zielona Góra zakupiło 274 Teleopaski wraz z abonamentem, a dodatkowo 30 sztuk otrzymało bezpłatnie. Dostęp do tzw. „opieki na odległość” przyczynił się do poprawy poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób korzystających z Programu. Ponadto Seniorzy podkreślali, że dzięki opaskom chętniej wychodzą z domów, na spacer lub na zakupy, gdyż wiedzą, że w razie potrzeby będą mogli skorzystać z tzw. „opieki na odległość”. Na realizację Modułu II wydatkowano środki finansowe w wysokości 216 268,71 zł.

Ponadto Miasto Zielona Góra realizowało Program „Opieka Wytchnieniowa”, który został opisany w dziale 5 – Wspieranie opiekunów osób starszych.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze kontynuowana była bezpłatna pomoc prawna dla Seniorów. Dyżury radcy prawnego odbywały się w każdy piątek w godzinach od 8.00 do 12.00.

Osoby starsze wymagające częściowej pomocy w codziennym funkcjonowaniu mogą korzystać ze wsparcia Dziennych Domów Pobytu. W 2022 roku funkcjonowały dwa Dzielne Domy, w których pobyt był bezpłatny, podopieczny ponosił jedynie koszty posiłku: Dzienny Dom „Senior – Wigor” (os. Pomorskie 28) oraz Dzienny Dom Pobytu „Retro” (ul. Reja 8) działający w strukturach CUO. Dzienny Dom „Senior – Wigor” dysponował 45 miejscami, w 2022 roku przyjął 57 Seniorów. Natomiast do Dziennego Domu Pobytu „Retro” skierowanych zostało 25 osób, z czego średnio

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

---

w miesiącu do placówki uczęszczało 20 osób. Ponadto w ramach własnej inicjatywy samopomocowej podopiecznych Domu Dziennego Pobytu „Retro” w 2022 roku 37 razy dostarczone obiady do domu chorym podopiecznym, 16 razy udzielono pomocy w realizacji recept, 4 razy asystowano przy wizytach lekarskich, 22 razy pomagano przy redagowaniu pism urzędowych, 3 razy przy rozliczaniu rocznych zeznań podatkowych PIT, a także 60 razy świadczone pomoc przy drobnych zakupach.

Seniorzy mogli skorzystać także z bezpłatnych usług świadczonych w Domu Dziennego Pobytu prowadzonym przez stowarzyszenie Ośrodek Integracji Społecznej realizowanych w ramach unijnego projektu „Razem dla Zielonej Góry” oraz z odpłatnych usług świadczonych w Dziennym Domu Pobytu „U Pana Boga za piecem” prowadzonym przez Zgromadzenie sióstr św. Elżbiety oraz w Dziennym Domu Pobytu „Alternatywy – Aktywna Przestrzeń Seniora” prowadzonym przez Spółdzielnię Socjalną „Alternatywy”.

Aktywni i samodzielni Seniorzy, którzy nie wymagali świadczenia usług opiekuńczych mogli korzystać z oferty Klubów Seniora.

Klub Seniora w Domu Młodzieży prowadzony przez Fundację „Możesz Inaczej” był otwarty raz w tygodniu (w środy) w godzinach 14.30 - 18.30. W spotkaniach uczestniczyło od 16 do 20 Seniorów.

Klub Senior+ przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej był otwarty od poniedziałku do czwartku w godzinach 9.00 – 13.00, zrzeszał w swoich kręgach 50 osób.

Kluby Seniora działały także przy 4 zielonogórskich parafiach w ramach Parafialnych Zespołów Caritas.

Związek Harcerstwa Polskiego prowadził w 2022 roku Harcerski Klub Seniora, który skupiał nie tylko osoby związane z ZHP, ale także spoza harcerstwa. Klub dysponował 22 miejscami i był otwarty 1 raz w tygodniu przez 6 godzin. Działalność Harcerskiego Klubu Seniora w Zielonej Górze miała na celu zagospodarowanie czasu wolnego po zakończeniu aktywności zawodowej, zwiększenie aktywności i uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym, działalność kulturalną i edukacyjną oraz prowadzenie zajęć wspierających aktywność fizyczną. W 2022 roku do Klubu uczęszczało 30 osób.

Poza wyżej wymienionymi klubami, w 2022 roku w Zielonej Górze działały także m.in.: Klub Seniora „Relaks” (przy Fundacji Centrum Przedsiębiorczości i Innowacji 50+), 2 Kluby Seniora (przy ul. Prostej 47 oraz przy ul. Stary Kisielin-Pionierów Lubuskich 53) prowadzone przez Ośrodek Integracji Społecznej, Klub Seniora „Promyki” przy Bibliotece Publicznej oraz Popołudniowy Klub Seniora prowadzony przez Centrum Usług Opiekuńczych.

Ponadto w 2022 roku w ramach partnerstwa Grupy „Alivio” Spn.S z Chrześcijańską Fundacją Rozwoju Osobistego RONDO i parafią pw. Św. Jadwigi Śląskiej powstał Dom Sąsiedzki przy ul. Kościelnej 9/10 w Zielonej Górze. Dom Sąsiedzki to miejsce integrujące lokalną społeczność, w którym Seniorzy mogli spotkać się i porozmawiać przy kawie, wziąć udział w warsztatach, otrzymać porady psychospołeczne i prawne. W Domu Sąsiedzkim odbywały się także zajęcia adresowane do młodzieży, studentów i opiekunów osób starszych. Ze wsparcia placówki skorzystało 20 Seniorów.

Seniorzy będący w trudnej sytuacji i potrzebujący wsparcia otrzymali w okresie świątecznym paczki zawierające głównie artykuły żywnościowe. Paczki zostały przekazane przez: Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej (700 osób), PKPS (50 osób), Parafię p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego (90 osób), Parafię p.w. Miłosierdzia Bożego (25 osób), Stowarzyszenie „Ludzie dla ludzi” Mecenat Złotego Serca (20 osób).

2. Realizacja celu operacyjnego – Wspieranie Seniorów wymagających całodobowej opieki.

Zadania zaplanowane w ramach niniejszego celu: doposażenie domów pomocy społecznej oraz prace remontowe były realizowane w ubiegłych latach obowiązywania Programu polityki senioralnej.

Zespół Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Promyk” SP ZOZ w Zielonej Górze w dniu 1 czerwca 2022 roku otworzył Hostel, w którym bezpłatną całodobową opieką zostało objętych 52 Seniorów.

Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów, w ramach projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, utworzył 2 mieszkania chronione dla 12 osób. W 2022 roku pomocą w formie mieszkania chronionego objęto 3 osoby.

3. Realizacja celu operacyjnego – Aktywizacja społeczna i zawodowa seniorów.

Funkcjonujący w ramach Centrum Usług Opiekuńczych Dom Dziennego Pobytu „Retro” zapewniał Seniorom kilkugodzinną opiekę, posiłki oraz organizował zajęcia artystyczne, ruchowe i edukacyjne. W Dziennym Domu Pobytu „Retro” przeprowadzono dla podopiecznych 37 zajęć psychomotorycznych, w których udział wzięło 20 podopiecznych. Seniorzy uczestniczyli w arteterapii, ergoterapii, zajęciach muzycznych, ruchowych, edukacyjnych (łącznie 20 osób), w 72 imprezach integracyjnych, koncertach, wycieczkach, warsztatach, wernisażach, przedstawieniach tematycznych oraz w 16 wydarzeniach rekreacyjnych, takich jak pikniki i festyny (łącznie 390 osób). Jednostka zorganizowała dla Seniorów badanie słuchu oraz konsultacje ze specjalistką z zakresu protetyki słuchu, w których uczestniczyło 20 osób. Ponadto DDP „Retro” nagrał świąteczną audycję w Radio Zachód pt. „Święta powinny być na co dzień” o samotności Seniorów w okresie świąt. Seniorzy DDP „Retro” oraz ich opiekunowie (łącznie 30 osób) wzięli udział w konferencji „Przemoc wobec Seniorów” organizowanej przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze.

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

Dzienny Dom „Senior – Wigor” w 2022 roku zapewniał Seniorom opiekę, posiłki oraz organizował zajęcia ruchowe, artystyczne i edukacyjne. W Dziennym Domu „Senior -Wigor” zorganizowano dla Seniorów zajęcia grupowe i indywidualne m.in.: grupowe zajęcia rozluźniające (167 godzin), kinezyterapię (340 godzin), zajęcia Fit Ball (73 godziny), muzykoterapię bierną i czynną (287 godzin), zajęcia muzyczno-ruchowe (113 godzin), zajęcia edukacyjne (113 godzin), trening pamięci (164 godziny), zajęcia kreatywne z elementami treningu pamięci (218 godzin). Uczestniczyło w nich 46 osób. Seniorzy DD „Senior-Wigor” brali udział w zabawach tanecznych (walentynkowej, ostatekowej, andrzejkowej), uroczystościach świątecznych, spotkaniach edukacyjnych, integracyjno-sportowych, integracyjno-kulturalnych.

W Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów prowadzono zajęcia mające na celu przywrócenie, podtrzymanie lub pogłębienie sprawności fizycznej, poprawę stanu zdrowia i aktywizację społeczną Seniorów. W 148 zajęciach uczestniczyło 86 osób. Seniorzy brali udział także w zajęciach rekreacyjnych, co przyczyniło się do rozwoju zainteresowań, integracji oraz aktywizacji społecznej. Przeprowadzono 61 zajęć, w których wzięło udział 96 Seniorów. Zorganizowano 4 akcje prozdrowotne („Higiena, pielęgnacja jamy ustnej – spotkanie ze słuchaczami ‘Medyka’”, „Aktywność lepsze życie – organizacja spotkania i zawodów sportowych z udziałem innych DPS-ów i domów dziennego pobytu”, „Udział w zawodach sportowych w DPS Szczawno”, „Warsztaty ‘Zdrowy kręgosłup’” w ramach Lubuskiego Tygodnia Seniora oraz dołączono do 2 akcji ogólnopolskich (udział w konkursie fundacji Szansa dla Niewidomych oraz w ogólnopolskim spotkaniu on-line z Markiem Kolbarczykiem). Uczestniczyło w nich łącznie 80 osób. Podjęte działania dotyczyły: promocji zdrowego stylu życia, zwiększania świadomości Seniorów i otoczenia w zakresie chorób geriatrycznych, zwiększania wiedzy Seniorów w zakresie sposobów radzenia sobie z problemami i ograniczeniami wynikającymi wieku senioralnego i chorób. Zorganizowano także 3 akcje dotyczące bezpieczeństwa Seniorów, które miały na celu zwiększenie świadomości Seniorów nt. zagrożeń oraz sposobów ich unikania. Ponadto 3 wolontariuszy przepracowało łącznie 341 godzin na rzecz 136 Seniorów.

W Domu Pomocy Społecznej przy al. J. Słowackiego w 2022 roku zorganizowano 15 wydarzeń o charakterze rekreacyjnym, w których uczestniczyło 206 osób. Na terenie Domu Pomocy Społecznej odbyły się festyny i pikniki. Zorganizowano rekreacyjne wyjazdy i wyjścia poza placówkę m.in. do Parku Książęcego w Zatoniu, Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego, na Starówkę, „Dziką Ochlę”. Podopieczni Domu Pomocy Społecznej wspólnie z członkami Zielonogórskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku uczestniczyli w warsztatach wokalnotanecznych. Seniorzy wzięli udział w prozdrowotnej akcji „Aktywność lepsze życie” prowadzonej przez Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów oraz w spotkaniu z kosmetologiem pt. „Dbamy o higienę w każdym wieku”. W akcjach prozdrowotnych uczestniczyło 37 osób. 20 podopiecznych Domu Pomocy Społecznej wzięło udział w akcji „Bezpieczny Senior w sieci” zorganizowanej przez Fundację „Bawmy”, która miała na celu uświadomienie zagrożeń, jakie można napotkać podczas korzystania z Internetu.

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

W Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej 70 wolontariuszy przepracowało 200 godzin na rzecz 800 Seniorów. Ich praca polegała na rozwożeniu paczek żywnościowych i ze środkami czystości, asystowaniu podczas zakupów oraz robieniu zakupów dla Seniorów. Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej przeprowadził także działania promocyjne zachęcające do zostania wolontariuszem m.in.: przygotował materiał radiowy i umieścił informację na stronie internetowej Caritas. Zorganizował także 15 imprez integracyjnych (m.in.: Andrzejkowy Bal Seniora, spotkania wigilijne, wielkanocne), w których uczestniczyło 138 osób.

Związek Harcerstwa Polskiego utworzył punkt informacji dla Seniora oraz przeprowadził 4 działania na rzecz rozwoju i integracji środowisk senioralnych. Zainicjował ruch senioralny w Raculi, zorganizował spotkania integracyjne dla Seniorów oraz podjął współpracę z Seniorami z Sulechowa i Żar. Członkowie harcerskiego Klubu Seniora uczestniczyli w 4 imprezach rekreacyjnych (2 piknikach w Ochli „Malowanie na szkle i inne działania artystyczne” i „Nie święci lepią garnki – spotkanie z dawnymi zawodami”, Wyprawie szlakiem lubuskich winnic i tradycyjnego jadła, pikniku nad jeziorem sławskim) oraz 8 imprezach integracyjnych (spotkania wigilijne, wielkanocne, zaduszkowe wspominki, śpiewogranie – piosenki powstańcze i wojskowe, wspólne wyjścia do teatru). W imprezach uczestniczyło łącznie 176 osób. Seniorzy uczestniczyli w: warsztacie zdrowego stylu życia (40 godzin), warsztatach pierwszej pomocy przedmedycznej (20 godzin), a także włączyli się do prozdrowotnej akcji związanej z profilaktyką raka piersi i raka prostaty. ZHP w dniach 25-26 stycznia 2022 r. zorganizował szkolenie „Pozyskiwanie środków na wspieranie aktywności Seniorów”, w którym uczestniczyły 4 osoby.

W Klubie Seniora w Domu Młodzieży prowadzonym przez Fundację „Możesz Inaczej” realizowano następujące działania: co tydzień prowadzono zajęcia podczas, których Seniorzy wykonywali ćwiczenia usprawniające pamięć, 2 razy w miesiącu odbywały się 45 minutowe zajęcia z fizjoterapeutą, dostosowane do możliwości i dolegliwości Seniorów. Ponadto zorganizowano 2 pikniki rekreacyjne (w Ochli i na działce rekreacyjnej) oraz spotkanie promujące zdrowy styl życia. Fundację wspierał 1 wolontariusz, z pomocy którego skorzystało 5 Seniorów. Fundacja przeprowadziła także szkolenie mające na celu promocję wolontariatu.

Ośrodek Integracji Społecznej zorganizował 8 zajęć usprawniających psychomotorycznie dla Seniorów. Były to zajęcia realizowane w ramach projektu unijnego, którego celem było utworzenie klubu seniora i dziennego domu pobytu. W ramach zadania realizowane były zajęcia: z trenerem arteterapii, terapii zajęciowej, zajęcia ruchowe, spotkania z psychologiem, warsztaty fotograficzne, warsztaty „Senior a współczesna technika”. Ponadto OIS prowadził warsztaty cyfrowe dla osób starszych „Cyfrowe Kluby Seniora”. Zadanie zostało dofinansowane w ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez Ministra Cyfryzacji. Natomiast w filii Zielonogórskiego Ośrodka Kultury w Starym Kisielinie Ośrodek Integracji Społecznej prowadził Klub Seniora „Razem dla Zielonej Góry”

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

(liczba osób od 20 do 25). Realizowane były zajęcia gimnastyczne oraz z arteterapii zajęciowej (codziennie), a także spotkania z psychologiem i muzykoterapia. Zorganizowano imprezy towarzyszące tj. wycieczki, zabawę taneczną z okazji "Dnia Babci i Dziadka", wyjścia do kina, spotkania poetyckie - Halina Jerulank, Czesław Sobkowiak, wzajemne odwiedzanie i integracja z zaprzyjaźnionymi klubami: "Anielski Klub Seniora" oraz Dzienny Dom "Senior - Wigor", warsztaty twórcze - Elżbieta Garstka, Europejskie Gotowanie z Seniorami, występ zespołu "Świdniczanie", ognisko integracyjne przy leśniczówce w Starym Kisielinie, wyjście do Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielone Górze.

Grupa „Alivio” Spn.S. organizowała w Domu Sąsiedzkim cykliczne, bezpłatne zajęcia plastyczne, taneczne, muzyczne z udziałem animatorów i instruktorów. Łącznie przeprowadzono 24 zajęcia, w których udział wzięło 80 Seniorów. Natomiast w ramach zadania „Aktywizacja osób w wieku senioralnym w czasie pandemii Covid-19” realizowanego na przełomie stycznia i lutego 2022 roku przez Grupę „Alivio” Spn.S. przeprowadzono warsztaty dla Seniorów, w których uczestniczyło 5 osób. Zajęcia warsztatowe (arteterapia, muzykoterapia) oraz wspólne gry i zabawy przyczyniły się do aktywizacji osób starszych.

Spółdzielnia Socjalna „Alternatywy” zorganizowała 3 szkolenia w zakresie prowadzenia organizacji senioralnej, w których uczestniczyło 10 osób oraz ok. 20 imprez integracyjnych dla swoich podopiecznych. W każdej wzięło udział ok. 20 osób.

Polski Komitet Pomocy Społecznej w 2022 roku zorganizował dla 50 podopiecznych Klubu Seniora:

- cotygodniowe zajęcia z fizjoterapeutą,
- 2 tygodniowe półkolonie/wczasy dla Seniorów,
- wycieczkę do Górzycowa z okazji Mikołajek,
- prelekcję prozdrowotną prowadzoną przez lekarza,
- dwie akcje promujące i upowszechniające bezpieczeństwo Seniorów prowadzone przez funkcjonariuszy publicznych,
- 4 imprezy integracyjne: bal karnawałowy, Dzień Kobiet, bal Andrzejkowy, Sylwester.

Wolontariat realizowany był przez Seniorów dla Seniorów i polegał na przygotowywaniu i serwowaniu posiłków. 2 wolontariuszy przepracowało 40 godzin.

Diakonia Ruchu Światło–Życie Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej w ramach zadania „Sprawny umysł – program aktywizacji Seniorów” zrealizowała warsztaty z zakresu rozwoju osobistego, ćwiczenia pamięci, koncentracji uwagi, komunikacji interpersonalnej, umiejętności prospołecznych i komunikacji międzypokoleniowej. W warsztatach uczestniczyły 32 osoby. Seniorzy

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

---

i ich bliscy mogli skorzystać również z bezpłatnych, indywidualnych konsultacji psychoterapeutycznych.

Parafia p.w. Ducha Świętego w Zielonej Górze w ramach zadania „Organizowanie i spędzanie czasu wolnego w Ośrodku Wypoczynkowym Chata Rybaka” zorganizowała dla 36 Seniorów integracyjny wyjazd nad morze, podczas którego uczestnicy brali udział w indywidualnych i grupowych ćwiczeniach usprawniających.

Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego (WOSiR) w Drzonkowie prowadził dla Seniorów 2 razy w tygodniu zajęcia usprawniające psychomotorycznie „Pilates - zdrowy kręgosłup” (brało w nich udział jednorazowo 15-25 osób) oraz 4 razy w tygodniu zajęcia „Aquafitness” (uczestniczyło w nich jednorazowo 15-20 osób). Kontynuował ofertę sportowo-rekreacyjną skierowaną do Seniorów w postaci Lubuskiej Karty Seniora, która uprawnia do 25% zniżki przy wejściu na pływalnię odkrytą i krytą oraz seans w jaskini solnej wg cennika w poszczególne dni. Ponadto Ośrodek zorganizował dla Seniorów łącznie 5 grupowych pobytów (jedno i dwudniowych) w WOSiR Drzonków, podczas których Seniorzy uczestniczyli w zajęciach sportowo-rekreacyjnych w obiektach sportowych. Na zakończenie pobytu odbywały się spotkania integracyjne z biesiadą przy ognisku. W przedsięwzięciu wzięło udział łącznie 250 osób. WOSiR Drzonków realizował także projekt, przy wsparciu finansowym Ministerstwa Sportu i Turystyki, pod nazwą „Sprawny i świadomy Senior”. W ramach programu zorganizowano 4-dniowy pobyt z wykładami dotyczącymi zachowań zdrowotnych i zajęciami sportowymi. Wzięło w nim udział 100 osób. Ośrodek włączył się także do ogólnopolskiego programu „Sport dla wszystkich”.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze w 2022 roku prowadził następujące zajęcia dla osób w wieku powyżej 50 roku życia:

- „Formuła 50+” - zajęcia ogólnorozwojowe. Spotkania odbywały się 2 razy w tygodniu i trwały 1 godzinę. Miesięczne karnety na zajęcia wykupiły 472 osoby;
- „Aqua aerobik 50+” - 45 minutowe zajęcia odbywały się raz w tygodniu w miesiącach: wrzesień-grudzień. Sprzedano 69 miesięcznych karnetów.

W MOSiR osoby powyżej 50 roku życia mogły skorzystać także z biletów na basen w promocyjnej cenie. W 2022 roku sprzedano 26 064 takich biletów.

Ponadto w corocznym biegu „Czas na sport” organizowanym przez MOSiR na dystansie 5 kilometrów wystartowało 10 osób, a na dystansie 10 kilometrów wystartowało 11 osób w kategoriach biegowych powyżej 50 roku życia. Towarzyszący festyn „Czas na sport” był wydarzeniem ogólnodostępnym, w którym uczestniczyli Seniorzy z całymi rodzinami.

W 2022 roku Komenda Miejska Policji (KMP) w Zielonej Górze kontynuowała Projekt Profilaktyczny pn. „Seniora nie oszukasz”, w ramach którego prowadziła spotkania z Seniorami o charakterze informacyjno – edukacyjnym mające na celu sygnalizowanie zagrożeń związanych z oszustwami na tzw. „wnuczka”, „policjanta”, „funkcjonariusza CBS”, „wypadek

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

---

komunikacyjny spowodowany przez członka rodziny”, „prokuratora” czy też metodę na „fałszywe pieniądze” oraz innymi sposobami wyłudzenia pieniędzy od osób starszych. Podczas spotkań przekazywano informacje dotyczące sytuacji ryzyka, zapobiegania sytuacjom zagrożeń oraz adekwatnego reagowania na nie. Omawiano techniki stosowane przez sprawców przestępstw z obszaru psychomanipulacji mające na celu uśpienie czujności Seniora oraz skłonienie go do podjęcia określonych działań, które w efekcie końcowym przyczyniają się do stania się osobą poszkodowaną przestępstwem. Spotkania z Seniorami były prowadzone między innymi: w Stowarzyszeniu Pionierów Zielonej Góry, Domu Dziennego Pobytu „Retro”, Centrum Usług Opiekuńczych, Polskim Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Dziennym Domu „Senior – Wigor”, Związku Działkowców oraz Domach Pomocy Społecznej. W ramach podjętych działań przeprowadzono 29 spotkań profilaktycznych z Seniorami, w których wzięło udział 768 osób.

KMP przekazywała informacje w środkach masowego przekazu na temat działalności przestępców metodami „na wnuczka” „na policjanta”. Po każdym zdarzeniu zamieszczano informacje na stronie internetowej KMP Zielona Góra oraz wystosowano prośbę o rozpowszechnienie informacji, ostrzeżeń i wskazówek dla Seniorów w zielonogórskich parafiach.

Ponadto KMP prowadziła działania prewencyjne pn. „Uważaj – Oszust!”, w trakcie których rozpowszechniano ulotki i rozmieszczano plakaty w lokalnych ośrodkach zdrowia, przekazywano je osobom starszym oczekującym na wizytę u lekarza pierwszego kontaktu. Ulotki umieszczono w Oddziałach NFZ, ZUS i MOPS, a także przekazano pracownikom zajmującym się na co dzień opieką nad osobami starszymi. Plakaty i ulotki umieszczano także w punktach przyjęć interesantów w budynku Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze oraz podległych komisariatach.

Przez cały rok KMP prowadziła działania informacyjno – edukacyjne adresowane do Seniorów, których celem było przypomnienie zasad bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym, w szczególności zwrócenia uwagi na konieczność używania elementów odblaskowych po zmroku.

KMP przekazała materiały edukacyjne w ilości 4000 sztuk kierownikom Klubów Seniora, Domów Dziennego Pobytu, Domów Pomocy Społecznej, Centrum Usług Opiekuńczych itp., przeprowadziła również 15 spotkań z kierownikami powyższych instytucji.

W Zielonogórskim Ośrodku Kultury w ramach prowadzonych działań rekreacyjnych funkcjonowały grupy artystyczno – miłośnicze Seniorów: Klub Miłośników Anny German i Grupa Plastyczna Babie Lato. W 2022 roku odbyło się około 40 spotkań, w tym warsztaty, wystawy i dwa wyjazdy do Poznania i Cottbus.

Lubuski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia (LOW NFZ) w Zielonej Górze zorganizował akcje informacyjne na temat zdrowego stylu życia i występujących chorób geriatrycznych oraz bezpieczeństwa Seniorów:

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

- kampania Forum Organizacji Pacjentów - Zdrowie Seniora – dotycząca bezpieczeństwa związanego ze zdrowiem psychicznym osób starszych,
- akcja medialna, tworzenie i dystrybucja materiałów związanych z Covid-19, plakat Covid -19 – bezpieczeństwo Seniora w pandemii,
- organizacja debaty z okazji Światowego Dnia Chorego,
- pomiary w kiosku profilaktycznym specjalnie dedykowane Seniorom – zapobieganie chorobom cywilizacyjnym (uczestnicy: Uniwersytet III Wieku Zielona Góra),
- spotkanie z dietetykiem i doradcami ds. profilaktyki w Delegaturze LOW NFZ,
- cykl spotkań pt. Piątek z Farmaceutą w siedzibie LOW NFZ (konsultacje głównie skierowane do Seniorów w zakresie wielolekowości).

LOW NFZ uczestniczył także jako prelegent lub/i współorganizator w akcjach zorganizowanych przez podmioty zewnętrzne:

- Pikniki Zdrowia i Profilaktyki organizowane przez Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze (3 wydarzenia),
- Konferencja „Szansa dla Niewidomych” organizowana w RCAK Zielona Góra – stoisko profilaktyczne z ofertą skierowaną do osób w wieku senioralnym oraz osób ze specjalnymi potrzebami/prelekcje pracowników LOW NFZ.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze – w październiku 2022 roku w Lubuskim Teatrze w Zielonej Górze zorganizował uroczystą Inaugurację XXIII Lubuskiego Tygodnia Seniora. Wydarzenia towarzyszące obchodom odbywały się na terenie całego województwa lubuskiego, w tym w Zielonej Górze, m.in. w stołówce Centrum Usług Opiekuńczych przygotowywano wyjątkowe potrawy z Lubuskich Inspiracji Kulinarnych.

Zielonogórski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Zielonej Górze w 2022 roku przeprowadził dla Seniorów 562 zajęcia mające na celu przywrócenie, podtrzymanie lub pogłębienie sprawności fizycznej, poprawę ogólnego stanu zdrowia oraz aktywizację społeczną. W zajęciach udział wzięły łącznie 702 osoby, 5 placówek udostępniło swoje pomieszczenia.

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze w 2022 roku we współpracy z Rządową Radą Ludnościową, Głównym Urzędem Statystycznym oraz Polskim Towarzystwem Statystycznym zorganizował konferencję naukową pn. „Sytuacja osób niepełnosprawnych. Portret demograficzny i społeczny”. Do udziału w konferencji zaproszono środowisko akademickie oraz instytucje prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych w regionie. Wśród zaproszonych instytucji był Uniwersytet Trzeciego Wieku. Zorganizował także seminarium pn. „Województwo lubuskie w świetle wyników NSP 2021”, do udziału w którym zaproszono przedstawicieli Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Podczas seminarium zaprezentowano wyniki NSP 2021 w województwie lubuskim, ze szczególnym podkreśleniem ich znaczenia w działaniach związanych z diagnozą, obserwacją

i oceną bieżących procesów społecznych i gospodarczych. Zwrócono uwagę na postępujący proces starzenia się społeczeństwa w regionie i wynikających z niego wyzwań m.in. związanych z kształtowaniem polityki senioralnej. Ponadto Urząd Statystyczny w Zielonej Górze opracował i udostępnił 2 infografiki prezentujące dane statystyczne dotyczące Seniorów: Ogólnopolski Dzień Seniora oraz Dzień Babci i Dziadka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze po raz kolejny w 2022 roku realizował Program „Zgrani Zielonogórzanie 50+”. Jest to program, który ma na celu aktywizację osób po 50 roku życia. Wraz z lokalnymi przedsiębiorcami (w 2022 roku w Programie uczestniczyło 239 aktywnych partnerów) Miasto Zielona Góra pokazywało różne możliwości spędzania wolnego czasu, rozwijania umiejętności i poszerzania wiedzy. Realizatorzy programu, jak co roku, przygotowali dla zielonogórskich Seniorów mnóstwo ofert (178 ofert w 2022 roku), które miały sprawić, by codzienne zakupy były korzystniejsze, a wstęp do miejsc zapewniających rozrywkę bardziej dostępny. Posiadacze kart Programu „Zgrani Zielonogórzanie 50+” mogli skorzystać ze zniżek na baseny, koncerty, do kina, jak również rabatów i dodatkowych promocyjnych ofert w sklepach spożywczych, odzieżowych oraz w aptekach, restauracjach, księgarniach i punktach usługowych, takich jak gabinety fryzjerskie czy kosmetyczne. Od początku Programu do końca 2022 roku wydano 34 857 kart.

4. Realizacja celu operacyjnego – Wspieranie kadr zajmujących się pomocą osobom starszym.

W Centrum Usług Opiekuńczych (CUO) usługi dla podopiecznych wykonywało średnio w miesiącu 41 opiekunów zatrudnionych na etatach stałych. Kadrę pracowniczą CUO wspierało 7 pracowników zatrudnionych na etatach z projektu „Zgrani z asystentami” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze oraz 3 osoby skierowane również przez MOPS w ramach prac interwencyjnych. Średnio w miesiącu CUO zatrudniało 10 osób na umowę zlecenie. W Domu Dziennego Pobytu „Retro” opiekę nad podopiecznymi sprawowało 5 pracowników, w łącznym wymiarze 4 etatów.

CUO zorganizowało 4 szkolenia dla osób zawodowo zajmujących się pomocą osobom starszym: 2 szkolenia warsztatowe z rehabilitantem, w których udział wzięło 36 pracowników oraz 2 szkolenia z pielęgniarkami z hospicjum i poradni diabetologicznej, w których uczestniczyło 45 pracowników.

W Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze w 2022 roku poziom zatrudnienia opiekunek wynosił 37,5 etatu. 7 osób było zatrudnionych na umowy cywilnoprawne. Nie utworzono nowych etatów.

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

Jednostka przy współudziale 5 podmiotów zorganizowała 10 spotkań w formie warsztatów/seminariów tematycznych dla osób zawodowo zajmujących się pomocą osobom starszym. W spotkaniach wzięło udział łącznie 218 osób.

Dom Pomocy Społecznej przy al. J. Słowackiego zorganizował 3 szkolenia/warsztaty dla osób zawodowo zajmujących się pomocą osobom starszym: „Emocje i konflikty – wgląd w umiejętności indywidualne”, „Profilaktyka stresu – metody uwalniania napięć, warsztat dbałości o siebie”, „Wypalenie zawodowe”. Pracownicy wzięli także udział w szkoleniu dla osób świadczących bezpośrednio usługi społeczne w terenie, m.in. dla opiekunów osób starszych zorganizowanym przez Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów. W wyżej wymienionych szkoleniach i warsztatach uczestniczyło łącznie 31 osób.

W Grupie „Alivio” Spn.S. było 18 etatów opiekunek, 18 osób było zatrudnionych w oparciu o umowy cywilnoprawne. W ramach drugiego Centrum Wytchnieniowego przy ul. Cisowej 3a w Zielonej Górze utworzono 8 nowych etatów.

W Spółdzielni Socjalnej „Alternatywy” poziom zatrudnienia opiekunek wynosił 8 etatów, 10 osób było zatrudnionych w oparciu o umowy cywilnoprawne. W 2022 roku utworzono 4 nowe etaty opiekunek, 3 osoby nabyły tytuł opiekuna medycznego, a 5 osób – terapeuty zajęciowego.

Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka zorganizował 21 czerwca 2022 r. Konferencję pn. „Przemoc wobec Seniorów”, na której omawiane były zagadnienia związane z przeciwdziałaniem przemocy wobec osób starszych oraz bezpieczeństwem Seniorów. W konferencji wzięło udział 67 osób, m.in. Seniorzy, osoby pracujące na co dzień z Seniorami, przedstawiciele Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze, uczestnicy klubów seniora, przedstawiciele Centrum Usług Opiekuńczych. W związku z konferencją wydrukowano także broszury (w nakładzie 2500 egzemplarzy) i ulotki (w nakładzie 2000), które stanowiły praktyczny poradnik w obszarze przeciwdziałania przemocy wobec Seniorów. Powyższe materiały zostały przekazane uczestnikom konferencji oraz instytucjom zajmującym się pomocą osobom starszym.

5. Realizacja celu operacyjnego - Wspieranie opiekunów osób starszych.

Czwarty rok z rzędu Miasto Zielona Góra przystąpiło do programu „Opieka wytchnieniowa” ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Pozyskane w ramach przyznanej dotacji środki z budżetu państwa umożliwiły objęcie wsparciem opiekunów osób z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym. Wsparcie było świadczone w 3 formach:

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

- 1) opieka wytchnieniowa w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością z limitem 240 godzin na jedną osobę. Realizatorzy:
  - a) Spółdzielnia Socjalna Zakład Aktywności Zawodowej,
  - b) OMOS Oskar Schmidt,
  - c) Spółdzielnia Socjalna „Alternatywy”,
  - d) Centrum Usług Opiekuńczych;

- 2) opieka wytchnieniowa w ramach pobytu dziennego w miejscu wskazanym przez realizatora z limitem 240 godzin na jedną osobę. Realizatorzy:
  - a) Centrum Usług Opiekuńczych - Dzienny Dom Pobytu „Retro”,
  - b) Grupa „Alivio” Spn.S. - Centrum Wytchnieniowe,
  - c) Spółdzielnia Socjalna „Alternatywy”,
  - d) Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych, zagrożonych niepełnosprawnością oraz wykluczeniem społecznym „Dlaczego Nie” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Sulechowie,
  - e) Zespół Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Promyk”,
  - f) Fundacja „Clarum Vita” - Dom Seniora „Atrium” w Jarogniewicach,
  - g) Fundacja Akaal – Centrum Warsztatowo - Zajęciowe,
  - h) Ośrodek Integracji Społecznej,
  - i) Katolickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” – Warsztaty Terapii Zajęciowej,
  - j) Fundacja Zielona Arteterapia,
  - k) Polski Komitet Pomocy Społecznej;

- 3) opieka wytchnieniowa w ramach pobytu całodobowego z limitem 14 dni na jedną osobę. Realizatorzy:
  - a) Centrum Usług Opiekuńczych - Mieszkanie Chronione Treningowe,
  - b) Grupa „Alivio” Spn.S. - Centrum Wytchnieniowe,
  - c) Ośrodek rehabilitacyjno-wypoczynkowy w Gościmiu,
  - d) Zespół Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Promyk”,
  - e) Fundacja „Clarum Vita” - Dom Seniora „Atrium” w Jarogniewicach,
  - f) Ośrodek Integracji Społecznej,
  - g) Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych, zagrożonych niepełnosprawnością oraz wykluczeniem społecznym „Dlaczego Nie” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Sulechowie,
  - h) Rodzinny Dom Seniora „Cichy Dom” w Iłowej.

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

W 2022 roku w ramach Programu zrealizowano 11 619 godzin usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania dla 54 osób, 42 783 godziny opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w ośrodku wsparcia lub miejscu wskazanym przez realizatora dla 220 osób oraz zapewniono 4 459 dni opieki całodobowej dla 330 osób. Dotacja pokrywała w 100% koszty świadczonych usług. Wydatkowano środki finansowe w wysokości 5 269 150 zł. Powyższe dane dotyczą osób dorosłych, z których 430 osób było powyżej 60 roku życia.

Ponadto Ośrodek Integracji Społecznej zorganizował 3 warsztaty dotyczące opieki nad osobami niesamodzielnymi. Warsztaty składały się z części teoretycznej oraz praktycznej realizowanej w OIS. Praktyka odbywała się zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym prowadzonym przez stowarzyszenie. W warsztatach udział wzięło 19 osób.

W 2022 roku Grupa „Alivio” Spn.S. utworzyła drugie Centrum Wytchnieniowe przy ul. Cisowej w Zielonej Górze – uruchomiono 10 nowych miejsc. Ponadto Grupa „Alivio” Spn.S. przeprowadziła 10 szkoleń i warsztatów z zakresu opieki i asystentury nad osobami wieku senioralnym i z niepełnosprawnością. Uczestniczyło w nich łącznie 120 osób – członków rodzin i opiekunów osób wymagających wsparcia. Natomiast w ramach prowadzenia „Podzielni sprzętu rehabilitacyjno pomocniczego” Grupa „Alivio” Spn.S. wydała nieodpłatnie osobom potrzebującym kilkanaście wózków inwalidzkich, kul, lasek, chodzików, materacy przeciwoślizgowych, łóżek i innych. Grupa „Alivio” Spn.S. pozyskiwała sprzęty od osób, które już ich nie potrzebowały, naprawiała je, czyściła i przekazywała osobom potrzebującym. Z tej formy pomocy skorzystało 40 osób.

Z prowadzonej przez CUO wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego „Helmond” mieszczącej się na os. Pomorskim skorzystało 310 osób. Wypożyczono 388 sztuk sprzętu.

Ze sprzętu rehabilitacyjnego (6 sprzętów) dostępnego w PKPS skorzystały 4 osoby.

W Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej powstało 13 grup wsparcia dla opiekunów osób starszych. Odbyło się 208 spotkań. Z oferty skorzystało łącznie 78 osób.

6. Realizacja celu operacyjnego – Integracja Seniorów ze środowiskiem dzieci i młodzieży.

Organizowane spotkania pomagały w budowaniu relacji międzypokoleniowych, kształtowaniu prawidłowych postaw społecznych oraz podniesieniu samooceny Seniorów.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR) zorganizował coroczny festyn „Czas na sport”. Festyn był wydarzeniem ogólnodostępnym, odbywał się na świeżym powietrzu, gdzie z atrakcji mogli skorzystać Seniorzy wraz z całym rodzinami.

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

W Spółdzielni Socjalnej „Alternatywy” odbyło się 5 spotkań z dziećmi i młodzieżą ze Szkoły Podstawowej nr 14, Europejskiej Szkoły Podstawowej dr Rahn w Zielonej Górze oraz Miejskiego Przedszkola nr 18, w których uczestniczyło ok. 100 osób.

Związek Harcerstwa Polskiego zorganizował 10 imprez integracyjnych, w których wzięło udział łącznie 300 osób. Seniorzy uczestniczyli we wspólnych śpiewankach z harcerzami oraz w spektaklach teatru lalkowego dla przedszkolaków z Zielonej Góry.

W Fundacji „Możesz Inaczej” odbyły się 3 imprezy integrujące Seniorów ze środowiskiem dzieci i młodzieży (spotkanie wigilijne oraz uroczyste gale z okazji rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego).

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida wspólnie z Klubem Emerytów i Rencistów przy Szkole Podstawowej nr 13 w Zielonej Górze poprowadziła cykl spotkań „Czytelnia bez granic”. Zaproszeni na spotkania Seniorzy prezentowali wybraną przez siebie opowieść i wspólnie z dziećmi bawili się przy niej. Celem spotkań było popularyzowanie literatury wśród dzieci oraz budowanie międzypokoleniowej więzi, tolerancji i wzajemnego szacunku dzieci i osób starszych. W 2022 roku odbyło się 10 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 12 Seniorów i 200 dzieci.

Dom Dziennego Pobytu „Retro” zorganizował 15 imprez, w których udział wzięło 568 osób. Uczestnikami spotkań byli Seniorzy, dzieci z Miejskiego Żłobka nr 1, Miejskiego Przedszkola nr 34, uczniowie szkół podstawowych, Zespołu Szkół Specjalnych, dzieci i młodzież z Koła Przyjaciół Biblioteki oraz z Koła PCK, mieszkańcy Mieszkań Chronionych, Zespół NEVELE ze Szkoły Podstawowej nr 11, uczennice Szkoły Muzycznej, Młodzieżowy Zespół Muzyczny 8+1, Harcerze ZHP, studenci Instytutu Inżynierii Środowiska UZ oraz wnuki i prawnuki podopiecznych DDP „Retro”. Podopieczni Domu wzięli udział w Przeglądzie Twórczości Osób Starszych i Niepełnosprawnych – Witki 2022. Stale współpracowano ze Środowiskowymi Domami Samopomocy, z Dziennym Domem „Senior-Wigor”, Lubuskim Teatrem, Biblioteką C.K. Norwid oraz Domami Pomocy Społecznej w Zielonej Górze.

Spotkania integrujące Seniorów ze środowiskiem dzieci i młodzieży organizował również Polski Komitet Pomocy Społecznej. W ramach współpracy z Miejskim Przedszkolem nr 7, z okazji Dnia Babci i Dziadka odbyło się przedstawienie przygotowane przez dzieci dla podopiecznych Klubu Seniora. W spotkaniu uczestniczyło 50 osób.

Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów przeprowadził 2 programy mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych, budowanie relacji, podnoszenie samooceny Seniorów. W zajęciach wzięło udział 82 osoby. Ponadto zorganizował 14 imprez integracyjnych, w których uczestniczyło 90 osób – Seniorzy oraz dzieci i młodzież.

Sprawozdanie z realizacji Programu polityki senioralnej w mieście Zielona Góra
na lata 2019 – 2023 za 2022 r.

Dom Pomocy Społecznej przy al. J. Słowackiego zorganizował 8 imprez integracyjnych łączących pokolenia, m.in.: spotkania Seniorów z dziećmi i młodzieżą w formie spektakli teatralnych, spotkań przy muzyce i grach planszowych oraz warsztaty kształtujące prawidłowe postawy społeczne i wzmacniające samoocenę. W spotkaniach uczestniczyło łącznie 200 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze kontynuował program Zgrani Zielonogórzanie 50+, którego uczestnicy posiadający karty Programu, mogli korzystać z ofert skierowanych do nich i ich wnuków i wnuczek. Dzięki kartom wstęp do miejsc zapewniających rozrywkę był bardziej dostępny. Seniorzy zabierali swoje pociechy do restauracji, muzeów, na basen, korzystali z warsztatów kreatywnych łączących pokolenia. Wspólne spędzanie wolnego czasu przyczyniło się do integracji całych rodzin.

7. Realizacja celu operacyjnego – Diagnoza społeczna zielonogórskich Seniorów.

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze corocznie przygotowuje publikację, która jest opracowaniem tematycznym zawierającym podstawowe dane statystyczne dotyczące aktualnego stanu i struktury ludności województwa oraz informacje o przebiegu zjawisk i procesów demograficznych. Opracowanie zawiera również informację dotyczącą sytuacji Seniorów. Dostępna jest ostatnia publikacja z grudnia 2022 r.: *Sytuacja demograficzna województwa lubuskiego w 2021 r.* <https://zielonagora.stat.gov.pl/wyszukiwarka/szukaj.html#!/strona-2> (publikacje z tego zakresu dostępne są od 2005 r.).

Pozostałe dane m.in. z zakresu demografii dostępne są również w Bazie Demografia: <https://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/StartIntro.aspx>.

III. PODSUMOWANIE

Po analizie informacji zawartych w odesłanych ankietach widać, że wiele organizacji z sukcesem realizowało zaplanowane działania. W porównaniu do poprzedniego roku zauważyć można zwiększenie aktywności w zakresie działań realizowanych na rzecz opiekunów osób starszych, m.in. powstało nowe Centrum Wytchnieniowe, Dom Sąsiedzki, działały grupy wsparcia dla opiekunów osób starszych, prowadzono warsztaty dla opiekunów dotyczące opieki nad osobami niesamodzielnymi.

Podobnie jak w ubiegłym roku, zrealizowano wiele działań integrujących osoby starsze ze środowiskiem dzieci i młodzieży. Różnorodność zajęć, spotkań, warsztatów oferowanych Seniorom przyczyniła się do zwiększenia ich aktywności społecznej.

W 2022 roku Miasto Zielona Góra po raz kolejny przystąpiło do rządowych Programów „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” i „Opieka wytchnieniowa”. Liczba osób objęta wsparciem w ramach programów w 2022 roku w stosunku do roku poprzedniego znacznie wzrosła, wzrosła także liczba realizatorów Programu, co przedłożyło się na poprawę jakości życia Seniorów z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów.

IV. WYKAZ JEDNOSTEK, DO KTÓRYCH WYSTĄPIONO O INFORMACJĘ

1. Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej
2. Centrum Usług Opiekuńczych
3. Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego
4. Dom Pomocy Społecznej
5. Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów
6. Dzienny Dom „Senior – Wigor”
7. Dzienny Dom „Senior+”
8. Fundacja „Możesz Inaczej”
9. Komenda Miejska Policji
10. Lubuski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia
11. Lubuski Zarząd Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
12. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze
13. Ośrodek Integracji Społecznej
14. Polski Komitet Pomocy Społecznej Lubuski Zarząd Wojewódzki
15. Powiatowy Urząd Pracy w Zielonej Górze
16. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
17. Spółdzielczy Dom Kultury „Nowita” Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa
18. Spółdzielnia Socjalna „Alternatywy”
19. Spółdzielnia Socjalna Grupa „Alivio”
20. Szpital Uniwersytecki im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze
21. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
22. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida
23. Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego
24. Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego
25. Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra
26. Zielonogórski Ośrodek Kultury
27. Zielonogórski Uniwersytet Trzeciego Wieku

V. WYKAZ JEDNOSTEK, KTÓRE UDZIELIŁY ODPOWIEDZI

1. Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej
2. Centrum Usług Opiekuńczych
3. Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego
4. Dom Pomocy Społecznej
5. Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów
6. Dzienny Dom „Senior – Wigor”
7. Dzienny Dom „Senior+”
8. Fundacja „Możesz Inaczej”
9. Komenda Miejska Policji
10. Lubuski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia
11. Lubuski Zarząd Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
12. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze
13. Ośrodek Integracji Społecznej
14. Polski Komitet Pomocy Społecznej Lubuski Zarząd Wojewódzki
15. Powiatowy Urząd Pracy w Zielonej Górze
16. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
17. Spółdzielczy Dom Kultury „Nowita” Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa
18. Spółdzielnia Socjalna „Alternatywy”
19. Spółdzielnia Socjalna Grupa „Alivio”
20. Szpital Uniwersytecki im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze
21. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
22. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida
23. Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego
24. Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra
25. Zielonogórski Ośrodek Kultury
26. Zielonogórski Uniwersytet Trzeciego Wieku